

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจ
สิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
Educational risk management according to the perspectives of
teachers in the Benchasiri Consitien under the Bangkok
Secondary Education Service Area Office 2

อุไรรัตน์ ปิกสันเทียะ¹ และอำนวยการ ทองโปร่ง²
Aulairat Piksanthia¹ and Amnuay Thongprong²

Received : April 4, 2022; Revised : May 17, 2022; Accepted : May 17, 2022

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตเบญจสิริ จำนวน 241 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระบุนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของตารางของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011, p.147) ได้กลุ่มตัวอย่าง 241 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มครูแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีความเชื่อมั่นที่ .977 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบค่าที (t-test แบบ

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร; Department of Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University Bangkok, Thailand;
e-mail : 6314470025@rumail.ru.ac.th

Independent) การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One way Anova) การทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารความเสี่ยง, การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา, ครู

Abstract

The objectives of this study were 1) to study educational risk management according to the perspectives of teachers in Benchasiri Academic Group Under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 2 2) To compare educational risk management according to the perspectives of teachers in Benchasiri Academic Group under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 2 classified by educational background, work experience and school size, The sample group used in this research : Teachers in Benchasiri i Secondary School Academic Group consisted of 241 people by defining the sample group at the statistical significance level of .05 by opening the tables of Cohen's tables (Cohen, Manion and MorA stratified random sampling was performed by randomly selecting teachers from each school according to the proportion and then performing a simple random sampling with a confidence value of 977. The statistics used in the data analysis were frequency distribution, percentage, Mean, standard deviation and t-test

statistic (Independent t-test), One way Anova, Scheffe's double test. The results of the research appeared as follows:

1. Educational risk management according to the perspectives of teachers in Benchasiri Academic Group under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 2, overall and in each aspect were at a high level.

2. The results of the comparison of teachers' opinions on educational risk management according to the perspectives of teachers in Benchasiri Academic Group under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 2 found that: Teachers with different educational backgrounds, work experiences, and school sizes had different opinions on educational risk management according to the attitudes of teachers in Benchasiri Academic Group under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 2. Overall and each aspect were not different except that the work experience was significantly different at the .05 level

Keywords : Risk Management, Educational Risk Management, Teachers

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันองค์การทางการศึกษาล้วนมีความเสี่ยงเป็นความไม่แน่นอนที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์การ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ในปัจจุบันหน่วยงานราชการได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ตระหนักและมุ่งมั่นที่จะวางระบบ พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา เพื่อลดมูลเหตุที่จะเกิดความเสี่ยงให้ระดับและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่ยอมรับ ควบคุม ประเมินและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จำแนกความเสี่ยงไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน และ 4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2564 : 1)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งในปีการศึกษา 2564 รายงานการประเมินผล ควบคุมภายใน พบว่าในด้านวิชาการมีความเสี่ยงในด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O- NET) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องตาม มาตรฐานและตัวชี้วัด การขาดความต่อเนื่องของการทำวิจัยในชั้นเรียน พื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่ เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งงบประมาณในการบริหารจัดการภายใน สถานศึกษาขาดสภาพคล่อง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตาม ทักษะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการ อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการ บริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุมและการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งช่วย ให้การบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทักษะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทักษะของครูในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามระดับวุฒิ ศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 644 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการหาขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (2011 : 147) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 241 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้จากการสังเคราะห์จากแนวคิดและงานวิจัยต่าง ๆ เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความและนิยามศัพท์เฉพาะ นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of objective Congruence: IOC) พิจารณาข้อความที่มีค่า IOC ≥ 0.60 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือข้างต้นพร้อมแบบสอบถาม ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อส่งให้สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามผ่านทาง Google form

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (" \bar{x} ") และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะ ของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา	\bar{x}	SD	ระดับ
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.41	.365	มาก
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	4.43	.328	มาก
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.45	.311	มาก
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.44	.342	มาก
รวม	4.43	.307	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.45$) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{x} = 4.44$) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษา
 สหวิทยาเขตเบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนก
 ตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.41	.359	4.31	.413	.1218	.225
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	4.43	.323	4.36	.370	.975	.331

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.51	.311	4.39	.313	.834	.405
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	4.45	.336	4.33	.303	1.582	.115
รวม	4.43	.303	4.35	.336	1.274	.204

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง
 ทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน			F	P
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป		
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}		
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.40	4.45	4.19	2.583	.078
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	4.44	4.45	4.15	4.455	.013*
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.48	4.44	4.12	7.243	.001*
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.45	4.45	4.14	4.901	.008*
รวม	4.44	4.45	4.15	5.326	.006*

* P < .05

จากตาราง 3 พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé's post hoc comparison)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา	ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.36	.279	4.43	.420	-1.591	.113
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	4.40	.285	4.44	.359	.926	.335
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน	4.42	.268	4.46	.341	-1.114	.267
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.38	.348	4.47	.334	-1.838	.067
รวม	3.83	.707	3.95	.756	-1.517	.131

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มีการประเมินผลการควบคุมภายใน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของภาครัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้หน่วยงานในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในตามที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัย ชวัญแก้ว จันทรัตน์ (2562 : 77) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกลยุทธ์เป็นเครื่องมือของนักบริหารในการบริหารงานขององค์การ กลยุทธ์ที่ดีย่อมอาศัยผู้บริหารที่ดีควบคู่ไปด้วยจึงจะสามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอาศัยการบริหารอย่างมีระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำและอาศัยการวางแผนอย่างมีขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัย วราภรณ์ วงศ์ตาชี (2563 : 6) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

1.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีแนะนำบุคลากรในการทำงาน ดำเนินกิจกรรมโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นที่ตั้ง สร้างพลังสามัคคี ประสานงานหลักวิธีการสอน ภาวะเยียบปรายอากาศและสิ่งแวดล้อมให้อำนาจและหน้าที่ในการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคลากร แก้ไขปัญหาอย่างมีขั้นตอน เข้าใจความรู้สึกและการตัดสินใจของบุคลากร หลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเห็นของตนเพียงฝ่ายเดียว สอดคล้องกับงานวิจัย อาพัชรี วงษ์อุปปา (2558 : 123) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของศูนย์

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำคู่มือการประเมินการบริหารงานการเงินการคลังของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังของสถานศึกษามีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณโดยการสร้างความตระหนัก จิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และมีการควบคุมที่กำหนดโครงสร้าง นโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติที่มองเห็นมีกระบวนการ โดยมีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ติดตามผล ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญญานันท์ แก้วนุชชนาวี (2559 : 75) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงด้านการเงินอยู่ในระดับมาก

1.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาจึงมีการกำหนดระเบียบ ข้อตกลง และแนวปฏิบัติตนของบุคลากร สอดคล้องกับระเบียบทางราชการและหน่วยงานต้นสังกัด กำหนดมาตรการที่ส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ มาตรฐานและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม กำหนดมาตรการหรือบทลงโทษสำหรับบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ มาตรฐาน ข้อบังคับอย่างชัดเจนและเป็นธรรม สอดคล้องกับงานวิจัย ขวัญแก้ว จันทรัตน์ (2562 : 78) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต่างเห็นความสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาของตนเองนั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปฏิบัติของทุกคนในองค์กรนั้นเป็นไปในทิศทางและแนวปฏิบัติที่เหมือนกัน ได้รับความร่วมมือในทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัย ณัฐณา ทองเอี้ย (2559 : 95) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาตามทัศนะของ

ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ เสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ไม่พบความแตกต่าง เนื่องจากในการบริหารงานประสบการณ์ของผู้บริหารนั้นจะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ภายในสถานศึกษาได้ดีขึ้น และถ้ามีประสบการณ์ทำงานที่เพียงพอจะสามารถปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ปราโมทย์ เอมมา (2559 : 100) ได้ศึกษา การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาตามทัศนคติของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดการการบริหารความเสี่ยง โดยสถานศึกษาสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง ทำให้สถานศึกษามีแนวทางการบริหารความเสี่ยงไปแนวทางเดียวกัน โดยมีการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัย ญัฐนภา ทองเอี้ย (2559 : 97) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรมีการสร้างเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร อยู่บนพื้นฐานของความใส่ใจ ให้บุคลากรรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญขององค์กร จะทำให้บุคลากรจะทุ่มเทให้กับองค์กร

1.2 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ ลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้เข้าใจรอบการบริหารความเสี่ยง และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในการจัดการความเสี่ยง

1.3 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการติดตาม การรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียในแต่ละขั้นตอน

1.4 สถานศึกษาควรมีการจัดการประชุมบุคลากรและทำความเข้าใจร่วมกัน ในข้อกำหนด ระเบียบ คำสั่ง ในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนากลยุทธ์ด้านการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

เอกสารอ้างอิง (References)

ขวัญญานันท์ แก้วนุชชนาว์ชร. (2559). การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ขวัญแก้ว จันทรัตน์. (2562). การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ณัฐภา ทองเอี้ย. (2559). การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปราโมทย์ เอมมา. (2559). การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วรารณณ์ วงศ์ตาชี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2564). แนวทาง:การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน. เข้าถึงได้จาก :
<https://dentistry.up.ac.th/storage/pdf> สืบค้น 3 มกราคม 2565.
- อาพัชรี วงษ์อุปป่า. (2558). การบริหารความเสี่ยงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

